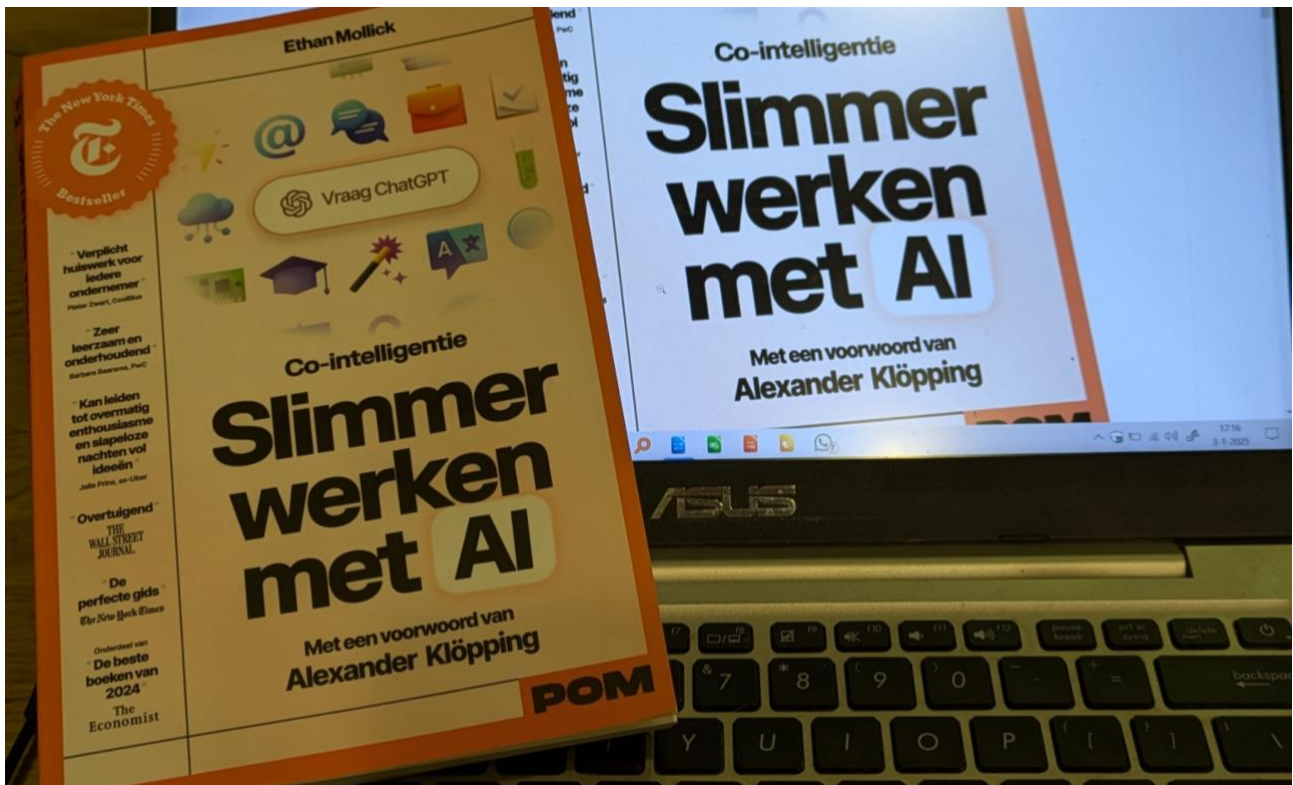

'AI: Kans of bedreiging? Wat 2025 ons kan brengen'

door Evert Kooij

Moeten we het niet eens over AI hebben, was de kop boven een stukje in de [nieuwsbrief van mei 2023](#). De vraag stellen was hem beantwoorden. Natuurlijk was dat een goed idee, want door de komst, enkele maanden daarvoor van ChatGPT, was kunstmatige intelligentie het gesprek van de dag. En omdat de ontwikkelingen sindsdien razendsnel zijn gegaan is er aanleiding om het er nóg eens over te hebben.

Wat je van AI moet denken - dit boek geeft handvatten

Toen ChatGPT werd gelanceerd had kunstmatige intelligentie al een lange geschiedenis. Het was bij wetenschappers al een begrip in de jaren na de Tweede Wereldoorlog. Geleidelijk maakten we kennis met toepassingen van artificial intelligence. Zoals de woordsuggesties die Whatsapp geeft na het intypen van enkele letters (auto complete) en de chatboxen die bij bedrijven en instellingen een deel van de helpdesk hebben overgenomen. En niet te vergeten het googelen.

Maar dat zijn systemen die antwoorden produceren gebaseerd op patronen die ze herkennen. ChatGPT is een voorbeeld van generatieve AI dat creatiever is en originele en soms verrassende reacties levert. Het kost de gebruiker al snel moeite om te beseffen dat je met een machine communiceert en niet met een mens.

Niet feilloos maar steeds beter

Sinds twee jaar geleden ChatGPT werd uitgebracht, zijn de mogelijkheden van (generatieve) AI in een stroomversnelling gekomen. “Alle AI die je nu gebruikt, is de slechtste die je vanaf vandaag nog zult gebruiken.” Dat stelt de Amerikaanse hoogleraar Ethan Mollick in zijn boek *Co-Intelligence*, in Nederland uitgebracht onder de titel *Slimmer werken met AI*.

AI-programma's leren elke dag doordat ze worden getraind met nieuwe data. Degenen die ChatGPT twee jaar geleden uit nieuwsgierigheid probeerden, kwamen niet zelden tot de conclusie dat het programma niet feilloos was. Dat is het nog niet, maar het wordt elke dag beter en niet zo'n beetje ook. Bovendien zijn steeds meer toepassingen mogelijk en die beperken zich niet tot teksten, maar ze creëren ook audio en video.

We deden misschien lacherig over de prestaties van ChatGPT in de eerste maanden, maar doen we over enige tijd ook lacherig over de AI van vandaag de dag? Internetondernemer/blogger/journalist Alexander Klöpping weet het wel zeker. “Elke week sla ik weer stijl achterover over wat er nu weer is gelanceerd”, zegt hij in de podcast [Europa draait door](#) van 12 december 2024.

Inzet AI in militaire avonturen

Zo kan AI tegenwoordig wat Klöpping noemt Hollywoodachtige beelden genereren. Waarmee we zijn aangeland bij één van de grote zorgen over bedenkelijke toepassingen van kunstmatige intelligentie: desinformatie door gemanipuleerde beelden die de indruk wekken dat ze een weergave zijn van de werkelijkheid om daarmee de publieke opinie te beïnvloeden. Minstens zo verontrustend is de inzet van AI in militaire avonturen van autocratische regimes.

Kunstmatige intelligentie leert van zichzelf en verbetert met de dag. Het zal in toenemende mate de wereld beïnvloeden. De vraag of we daar blij mee moeten zijn doet niet ter zake, AI komt op ons af en de mensheid kan niet anders dan er het beste van te maken.

Wordt 2025 het jaar van de kunstmatige intelligentie? Gezien de fase waarin AI zich nu bevindt is dat niet onwaarschijnlijk. We zullen het er in het nieuwe jaar aan de keukentafel, op verjaardagen en in onze studiekringen in elk geval vaak over hebben. Voor wie zich (verder) wil verdiepen in kunstmatige intelligentie is bovengenoemd boek *Slimmer werken met AI* een aanrader.

Gevaren en hoop

Gelukkig bestaat het boek niet alleen uit zorgelijke ontwikkelingen, het beschrijft ook positieve scenario's. Maar er kunnen ook ongewenste gevolgen zijn. Deze zin uit het

laatste hoofdstuk vat de gevaren aan de ene kant en hoop op een betere toekomst dankzij kunstmatige intelligentie goed samen: “AI-onderzoekers die een tool bouwden om nieuwe levensreddende geneesmiddelen te vinden, beseften dat hun tool ook het tegenovergestelde kon doen: nieuwe stoffen voor chemische oorlogsvoering genereren”.

De kop boven dit artikel ('AI: Kans of bedreiging? Wat 2025 ons kan brengen') is een suggestie van ChatGPT. Ter toelichting voegt de 'slimme assistent' daar het volgende aan toe: Deze kop speelt in op de dualiteit van kunstmatige intelligentie zoals beschreven in de tekst: de enorme vooruitgang en mogelijkheden enerzijds, en de ethische en maatschappelijke uitdagingen anderzijds.